

Україна
Донецький окружний адміністративний суд

Р І Ш Е Н Н Я
І М Е Н Е М У К Р А Ї Н И

30 травня 2022 року

Справа №200/10693/21

приміщення суду за адресою: 84122, м.Слов'янськ, вул. Добровольського, 1

Донецький окружний адміністративний суд у складі:
головуючого судді Кравченко Т.О.,

розглянув в порядку загального позовного провадження в письмовому провадженні адміністративну справу за позовом Автомеєнка Олега Михайловича до Військової частини А0693, Військової частини А1978 про визнання бездіяльності протиправною та стягнення індексації грошового забезпечення,

встановив:

20 серпня 2021 року до Донецького окружного адміністративного суду надійшов адміністративний позов Автомеєнка Олега Михайловича (далі – позивач) до Військової частини А0693 (далі – відповідач 1), в якому позивач просив:

- визнати протиправною бездіяльність Військової частини А0693 щодо невиконання індексації грошового забезпечення Автомеєнку О.М. за період з 01 грудня 2014 року по 04 липня 2017 року включно із застосуванням місяця для обчислення індексу споживчих цін для розрахунку індексації грошового забезпечення (базового місяця) в період з 01 грудня 2014 року по 04 липня 2017 року – січень 2008 року з урахуванням абз. 4 п. 5 постанови Кабінету Міністрів України від 17 липня 2003 року № 1078;

- стягнути з Військової частини А0693 на користь Автомеєнка О.М. індексацію грошового забезпечення за період з 01 грудня 2014 року по 04 липня 2017 року в сумі 74 629,03 грн із застосуванням місяця для обчислення індексу споживчих цін для розрахунку індексації грошового забезпечення (базового місяця) в період з 01 грудня 2014 року по 04 липня 2017 року – січень 2008 року з урахуванням абз. 4 п. 5 постанови Кабінету Міністрів України від 17 липня 2003 року № 1078.

Заяви, клопотання учасників справи. Процесуальні дії у справі.

27 серпня 2021 року суд постановив ухвалу про прийняття позовної заяви та відкриття провадження у справі; вирішив розглядати справу в порядку спрощеного позовного провадження без повідомлення сторін за наявними у справі матеріалами; встановив строк для подання заяв по суті справи; витребував у відповідача докази.

Про відкриття провадження в адміністративній справі учасники справи повідомлені з дотриманням вимог Кодексу адміністративного судочинства України (далі – КАС).

29 листопада 2021 року суд постановив ухвалу про розгляд справи в порядку загального позовного провадження; продовжив строк підготовчого провадження; призначив підготовче засідання та повторно витребував у відповідача докази. Цією ж ухвалою суд запропонував позивачу надати військовий квиток або наказ про зарахування його до списків особового

*306*5266506*1*2*

складу та на всі види забезпечення до Військової частини А0693.

29 листопада 2021 року суд постановив ухвалу, якою залучив до участі у справі другого відповідача – Військову частину А1978 (далі – відповідач 2); встановив відповідачу 2 строк для подання відзиву на позовну заяву і витребував у нього докази.

17 грудня 2021 року суд постановив ухвалу про закриття підготовчого провадження та призначив справу до судового розгляду по суті.

Про дату, час і місце проведення судового засідання учасники справи повідомлені з дотриманням вимог КАС.

Учасники справи/їх представники у судові засідання не з'явилися.

Враховуючи, що участь у судовому засіданні є правом учасника справи, передбаченим п. 2 ч. 3 ст. 44 КАС, а також відсутність встановлених ст. ст. 205, 223 КАС підстав для відкладення розгляду справи, справа розглянута за відсутності учасників справи в письмовому провадженні.

На підставі ч. 4 ст. 229 КАС повне фіксування судового засідання за допомогою звукозаписувального технічного засобу не здійснювалося.

Стислий виклад позиції позивача та заперечень відповідача.

В обґрунтування заявлених вимог позивач зазначив, що в період з 01 грудня 2014 року по 04 липня 2017 року він проходив військову службу у Військовій частині А0693.

Позивач доводить, що під час проходження військової служби в період з 01 грудня 2014 року по 04 липня 2017 року індексація його грошового забезпечення не проводилась, що призвело до порушення його прав.

Вважаючи бездіяльність відповідача, яка полягала у ненарахуванні та невиплаті індексації грошового забезпечення та незастосуванні базового місяця – січень 2008 року, протиправною, позивач звернувся до суду з цим позовом.

Відповідач 1 – Військова частина А0693 позов не визнав, надав відзив на позовну заяву.

Відповідач 1 стверджував, що в період з жовтня 2014 року по жовтень 2015 року Військова частина А0693 перебувала на грошовому забезпеченні у Військовій частині А1978, а тому він не може бути належним відповідачем у справі та надати витребувані судом розрахунки.

Вказував на те, що у межах наявного фінансового ресурсу можливості виплатити індексацію грошового забезпечення військовослужбовцям Збройних Сил України у 2016-2018 роках у Міністерства оборони України не було.

Також відповідач 1 зауважував, що законодавство, яке регламентує індексацію грошових доходів населення, не передбачає механізму нарахування та виплати індексації за минулі роки.

На цих підставах відповідач 1 просив відмовити в позові.

Відповідач 2 – Військова частина А1978 правом на подання відзиву на позовну заяву не скористався, проте надав письмові пояснення, в яких вказував на те, що є неналежним відповідачем у справі.

Відповідач 2 зазначив, що Автомеєнко О.М. військову службу у Військовій частині А1978 не проходив, до списків особового складу зарахований не був, на грошовому та інших видах забезпечення Військової частини А1978 не значився.

Відповідно до спільної директиви Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України від 07 жовтня 2014 року № Д-322/1/35дск, наказу Міністра оборони України від 12 листопада 2010 року № 590 «Про затвердження Положення про фінансове господарство військової частини Збройних Сил України» та звернень тимчасово виконуючого обов'язки першого заступника начальника Генерального штабу Збройних Сил України та командувача військ оперативного командування «Південь» Військова частина польова пошта А2970 (попереднє найменування Військової частини А0693) 01 листопада 2014 року було зараховано на фінансове забезпечення до Військової частини А1978.

Відповідно до вищезазначеної директиви та листа Головного фінансово-економічного

управління Генерального штабу Збройних Сил України від 29 жовтня 2015 року № 116/14/1/3526 грошове забезпечення військовослужбовцям Військової частини А0693 зараховувалось тільки на банківські картки, фінансовий та документальний облік у Війській частині А1978 з цього приводу не вівся.

Весь облік щодо зарахування військовослужбовців до списків особового складу про забезпечення грошовим та іншими видами забезпечення безпосередньо вівся у Війській частині А0693.

На цих підставах відповідач 2 стверджував, що є неналежним відповідачем у справі. Правом на подання відповіді на відзив та заперечення сторони не скористалися.

Обставини, встановлені судом, та зміст спірних правовідносин, з посиланням на докази, на підставі яких встановлені відповідні обставини. Докази відхилені судом, та мотиви їх відхилення.

На виконання вимог ст. 90 КАС суд оцінив докази, які є у справі, за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на їх безпосередньому, всебічному, повному та об'єктивному дослідженні; оцінив належність, допустимість, достовірність кожного доказу окремо, а також достатність і взаємний зв'язок доказів у їх сукупності, виходячи з того, що жодні докази не мають для суду наперед встановленої сили.

Відповідно до положень ч. 1 ст. 77 КАС кожна особа повинна довести ті обставини, на яких ґрунтуються її вимоги та заперечення, крім випадків, встановлених ст. 78 цього Кодексу.

За правилами абз. 1 ч. 2 ст. 77 КАС в адміністративних справах про протиправність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень обов'язок щодо правомірності свого рішення, дії чи бездіяльності покладається на відповідача.

З'ясовуючи чи мали місце обставини, якими обґрунтовуються вимоги та заперечення, якими доказами вони підтверджуються, а також чи є інші фактичні дані, які мають значення для вирішення справи, та докази на їх підтвердження, суд встановив таке.

Позивач – Автомеєнко Олег Михайлович, 26 травня 1978 року народження, що встановлено на підставі паспорта громадянина України серії СА 274963; реєстраційний номер облікової картки платника податків: 2863520539.

Позивач має право на пільги, встановлені законодавством України для ветеранів війни – учасників бойових дій, що підтверджено посвідченням серії АА № 135391, виданим Управлінням персоналу штабу Військової частини А1314 03 липня 2015 року.

Відповідач 1 – Військова частина 0693 (ідентифікаційний код: 26615169).

Відповідач 2 – Військова частина А1978 (ідентифікаційний код: 08160298).

Позивач стверджував, що проходив військову службу у Збройних Силах України у Війській частині А0693 з 01 грудня 2014 року.

Ухвалами від 27 серпня 2021 року та від 29 листопада 2021 року суд витребував у Військової частини А0693 наказ про прийняття Автомеєнка О.М. на військову службу з 01 грудня 2014 року; витяг з послужного списку позивача за період з грудня 2014 року по липень 2017 року.

Витребувані докази відповідач 1 не надав. Листом від 06 жовтня 2021 року № 2555/2 Військова частина А0693 повідомила суд, що у неї відсутній послужний список та наказ про зарахування до списків Військової частини А0693 Автомеєнка О.В. відсутні.

Разом з цим, докази, які б спростовували твердження позивача, про те, що він проходив військову службу у Війській частині А0693 з 01 грудня 2014 року, відповідач 1 суду не надав.

Згідно з наказом командира Військової частини А0693 від 04 липня 2017 року № 3 (по стройовій частині) майор Автомеєнко О.М., начальник штабу – перший заступник командира 1 механізованого батальйону 54 окремої механізованої бригади оперативного командування «Схід» Сухопутних військ Збройних Сил України, призначений наказом командира Військової частини 1314 від 27 червня 2017 року № 114 (по особовому складу) на

посаду заступника командира механізованого батальйону Військової частини А0501, з 05 липня 2017 року виключений зі списків особового складу частини та всіх видів забезпечення.

Отже, в період з 01 грудня 2014 року по 05 липня 2017 року Автомеєнко О.М. проходив військову службу у Військовій частині А0693, де і перебував на всіх видах забезпечення.

Спірні правовідносини виникли з приводу індексації грошового забезпечення позивача в період проходження військової служби у Військовій частині А0693.

Ухвалами від 27 серпня 2021 року та від 29 листопада 2021 року суд витребував у відповідача 1 архівну відомість, атестат, довідку тощо про грошове забезпечення, яке було нараховано і виплачено Автомеєнка за період з грудня 2014 року по липень 2017 року включно (із зазначенням виду і розміру його окремих складових).

Витребувані докази в частині, яка стосується періоду з грудня 2014 року по грудень 2015 року, відповідач 1 суду не надав.

Як свідчать картки особового рахунку військовослужбовця за 2016-2017 роки, видані Військовою частиною А0693, в період з січня 2016 року по липень 2017 року індексація грошового забезпечення Автомеєнку О.М. не нараховувалась та не виплачувалась.

Ці обставини також підтверджені довідкою про нараховане грошове забезпечення майору Автомеєнку О.М. за період з 01 січня 2016 року по 05 липня 2017 року, виданою Військовою частиною А0693 14 червня 2021 року за № 552, а також довідкою про нараховане грошове забезпечення майору Автомеєнку О.М. за період з 01 листопада 2015 року по 05 липня 2017 року, виданою Військовою частиною А0693 05 жовтня 2021 року за № 861.

Докази нарахування і виплати позивачу індексації грошового забезпечення за період з 01 грудня 2014 року по 05 липня 2017 року відповідачем 1 не надані.

12 квітня 2021 року Автомеєнко О.М. звернувся до Військової частини А0693 з заявою, в якій, серед іншого, просив нарахувати та виплатити йому індексацію грошового забезпечення за період з 01 грудня 2014 року по 04 липня 2017 року.

У відповідь на звернення позивача листом від 14 червня 2021 року № 396 Військова частина А0693 повідомила позивачеві, що оскільки військова частина є бюджетною організацією, матеріальні цінності якої перебувають у державній власності, а тому джерелом коштів для виплати грошового забезпечення військовослужбовців та проведення індексації грошових доходів є Державний бюджет України, яким з 2015 року по грудень 2018 року не закладено асигнувань на індексацію грошового забезпечення. Грошове забезпечення, в тому числі індексація, виплачується в межах асигнувань, передбачених у кошторисі військової частини на грошове забезпечення військовослужбовців.

У зв'язку з відсутністю механізму нарахування індексації грошового забезпечення та не закладенням до бюджету коштів для виплати індексації в період з 2015 року по грудень 2018 року, неможливо надати довідку-розрахунок нарахованої індексації за період з 2015 по 2017 роки.

Ухвалами від 27 серпня 2021 року та від 29 листопада 2021 року суд витребував у відповідача 1 довідку про індексацію грошового забезпечення, що була нарахована і виплаченої позивачу за період з грудня 2014 року по липень 2017 року включно (із зазначенням її розрахунку, включаючи базовий місяць, суму індексації за кожен місяць окремо тощо).

Витребувані докази відповідач 1 суду не надав, натомість Військовою частиною А0693 поданий розрахунок індексації грошового забезпечення Автомеєнка О.М. за період з листопада 2015 року по липень 2017 року. Відповідач 1 зазначає, що цей розрахунок проведений, виходячи з базового місяця – січень 2008 року. При цьому згідно із цим розрахунком:

в листопаді 2015 року коефіцієнт індексації становив 167,1, прожитковий мінімум – 1 378,00 грн, сума індексації – 2 302,64 грн;

в грудні 2015 року коефіцієнт індексації становив 167,1, прожитковий мінімум – 1 378,00 грн, сума індексації – 2 302,64 грн;

в січні 2016 року коефіцієнт індексації становив 171,2, прожитковий мінімум – 1 378,00 грн, сума індексації – 2 359,14 грн;

в лютому 2016 року коефіцієнт індексації становив 171,2, прожитковий мінімум – 1 378,00 грн, сума індексації – 2 359,14 грн;

в березні 2016 року коефіцієнт індексації становив 171,2, прожитковий мінімум – 1 378,00 грн, сума індексації – 2 359,14 грн;

в квітні 2016 року коефіцієнт індексації становив 171,2, прожитковий мінімум – 1 378,00 грн, сума індексації – 2 359,14 грн;

в травні 2016 року коефіцієнт індексації становив 171,2, прожитковий мінімум – 1 450,00 грн, сума індексації – 2 482,40 грн;

в червні 2016 року коефіцієнт індексації становив 186,9, прожитковий мінімум – 1 450,00 грн, сума індексації – 2 710,05 грн;

в липні 2016 року коефіцієнт індексації становив 186,9, прожитковий мінімум – 1 450,00 грн, сума індексації – 2 710,05 грн;

в серпні 2016 року коефіцієнт індексації становив 186,9, прожитковий мінімум – 1 450,00 грн, сума індексації – 2 710,05 грн;

у вересні 2016 року коефіцієнт індексації становив 186,9, прожитковий мінімум – 1 450,00 грн, сума індексації – 2 710,05 грн;

в жовтні 2016 року коефіцієнт індексації становив 186,9, прожитковий мінімум – 1 450,00 грн, сума індексації – 2 710,05 грн;

в листопаді 2016 року коефіцієнт індексації становив 186,9, прожитковий мінімум – 1 450,00 грн, сума індексації – 2 710,05 грн;

в грудні 2016 року коефіцієнт індексації становив 198,6, прожитковий мінімум – 1 600,00 грн, сума індексації – 3 177,60 грн;

в січні 2017 року коефіцієнт індексації становив 198,6, прожитковий мінімум – 1 600,00 грн, сума індексації – 3 177,60 грн;

в лютому 2017 року коефіцієнт індексації становив 198,6, прожитковий мінімум – 1 600,00 грн, сума індексації – 3 177,60 грн;

в березні 2017 року коефіцієнт індексації становив 210,0, прожитковий мінімум – 1 600,00 грн, сума індексації – 3 360,00 грн;

в квітні 2017 року коефіцієнт індексації становив 210,0, прожитковий мінімум – 1 600,00 грн, сума індексації – 3 360,00 грн;

в травні 2017 року коефіцієнт індексації становив 210,0, прожитковий мінімум – 1 684,00 грн, сума індексації – 3 536,40 грн;

в червні 2017 року коефіцієнт індексації становив 221,5, прожитковий мінімум – 1 684,00 грн, сума індексації – 3 730,06 грн;

в липні 2017 року коефіцієнт індексації становив 221,5, прожитковий мінімум – 1 684,00 грн, сума індексації – 601,62 грн, а разом – 56 905,40 грн.

Будь-які інші докази щодо предмета доказування учасники справи не надали, а тому справа розглянута за наявними у ній матеріалами.

Норми права, які застосував суд, та мотиви їх застосування.

Висновки суду по суті позовних вимог.

Ч. 2 ст. 19 Конституції України встановлено, що органи державної влади, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Закон України від 20 грудня 1991 року № 2011-ХІІ «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» (далі – Закон № 2011) визначає основні засади державної політики у сфері соціального захисту військовослужбовців та членів їх сімей, встановлює єдину систему їх соціального та правового захисту, гарантує військовослужбовцям та членам їх сімей в економічній, соціальній, політичній сферах сприятливі умови для реалізації їх конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни та

регулює відносини у цій галузі.

Відповідно до ч. 2 ст. 9 Закону № 2011 до складу грошового забезпечення входять: посадовий оклад, оклад за військовим званням; щомісячні додаткові види грошового забезпечення (підвищення посадового окладу, надбавки, доплати, винагороди, які мають постійний характер, премія); одноразові додаткові види грошового забезпечення.

Абз. 2 ч. 3 ст. 9 Закону № 2011 передбачає, що грошове забезпечення підлягає індексації відповідно до закону.

Правові, економічні та організаційні основи підтримання купівельної спроможності населення України в умовах зростання цін з метою дотримання встановлених Конституцією України гарантій щодо забезпечення достатнього життєвого рівня населення України визначає Закон України від 03 липня 1991 року № 1282-ХІІ «Про індексацію грошових доходів населення» (далі – Закон № 1282).

Згідно зі ст. 1 Закону № 1282 індексація грошових доходів населення – встановлений законами та іншими нормативно-правовими актами України механізм підвищення грошових доходів населення, що дає можливість частково або повністю відшкодувати подорожчання споживчих товарів і послуг.

Індекс споживчих цін – показник, що характеризує динаміку загального рівня цін на товари та послуги, які купує населення для невиробничого споживання;

Поріг індексації – величина індексу споживчих цін, яка надає підстави для проведення індексації грошових доходів населення.

Об'єкти індексації грошових доходів населення визначає ст. 2 Закону № 1282, відповідно до якої індексації підлягають грошові доходи громадян, одержані ними в гривнях на території України і які не мають разового характеру, в тому числі оплата праці (грошове забезпечення).

Ст. 2 Закону № 1282 передбачено, що індексації підлягають грошові доходи населення у межах прожиткового мінімуму, встановленого для відповідних соціальних і демографічних груп населення.

Відповідно до ст. 3 Закону № 1282 індекс споживчих цін обчислюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики, і не пізніше 10 числа місяця, що настає за звітним, публікується в офіційних періодичних виданнях.

Підстави для проведення індексації визначає ст. 4 Закону № 1282.

Згідно з ч. 1 ст. 4 Закону № 1282 в редакції, що була чинною до 01 січня 2016 року, індексація грошових доходів населення проводиться в разі, коли величина індексу споживчих цін перевищила поріг індексації, який устанавлюється в розмірі 101 відсотка.

На підставі п. 21 розділу I Закону України від 24 грудня 2015 року № 911-VII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України», який набрав чинності 01 січня 2016 року, у ч. 1 ст. 4 Закону № 1282 цифри «101» замінені цифрами «103».

Таким чином, до 01 січня 2016 року індексація грошових доходів населення проводилась в разі, коли величина індексу споживчих цін перевищувала поріг індексації, який був встановлений в розмірі 101%; з 01 січня 2016 року поріг індексації встановлений в розмірі 103%.

Відповідно до ч. 2 ст. 4 Закону № 1282 обчислення індексу споживчих цін для індексації грошових доходів населення провадиться наростаючим підсумком, починаючи з місяця введення в дію цього Закону (тобто з січня 2003 року).

Згідно з ч. 3 ст. 4 Закону № 1282 для проведення подальшої індексації грошових доходів населення обчислення індексу споживчих цін починається за місяцем, у якому індекс споживчих цін перевищив поріг індексації, зазначений у частині першій цієї статті.

Відповідно до ч. 4 ст. 4 Закону № 1282 підвищення грошових доходів населення у зв'язку з індексацією здійснюється з першого числа місяця, що настає за місяцем, у якому опубліковано індекс споживчих цін.

Джерела коштів на проведення індексації грошових доходів населення визначає ст. 5 Закону № 1282.

Згідно з ч. 2 ст. 5 Закону № 1282 підприємства, установи та організації, що фінансуються чи дотуються з Державного бюджету України, підвищують розміри оплати праці (грошового забезпечення) у зв'язку з індексацією за рахунок власних коштів і коштів Державного бюджету України.

Відповідно до ч. 5 ст. 5 Закону № 1282 проведення індексації грошових доходів населення здійснюється у межах фінансових ресурсів бюджетів усіх рівнів та бюджетів фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування на відповідний рік.

Згідно з ч. 1 ст. 6 Закону № 1282 у разі виникнення обставин, передбачених ст. 4 цього Закону, грошові доходи населення визначаються як результат добутку розміру доходу, що підлягає індексації в межах прожиткового мінімуму для відповідних соціальних і демографічних груп населення, та величини індексу споживчих цін.

Ч. 2 ст. 6 Закону № 1282 передбачено, що порядок проведення індексації грошових доходів населення визначається Кабінетом Міністрів України.

Такий порядок затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 17 липня 2003 року № 1078 (далі – Порядок № 1078).

Відповідно до п. 1 Порядку № 1078 цей Порядок визначає правила обчислення індексу споживчих цін для проведення індексації та сум індексації грошових доходів населення і поширюється на підприємства, установи та організації незалежно від форми власності і господарювання, а також на фізичних осіб, що використовують працю найманих працівників.

Згідно з п. 1-1 Порядку № 1078 підвищення грошових доходів громадян у зв'язку з індексацією здійснюється з першого числа місяця, що настає за місяцем, в якому офіційно опубліковано індекс споживчих цін.

Індексація грошових доходів населення проводиться у разі, коли величина індексу споживчих цін перевищила поріг індексації, який встановлюється в розмірі 101 відсотка.

11 лютого 2016 року Кабінет Міністрів України прийняв постанову № 77 «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 17 липня 2003 р. № 1078 і від 9 грудня 2015 р. № 1013» (далі – Постанова КМУ № 77).

Постановою КМУ № 77 внесені зміни до п. 1-1 Порядку № 1078, а саме в абзаці другому цього пункту цифри «101» замінені цифрами «102».

Відповідно до п. 2 Постанови КМУ № 77 вказані зміни застосовуються з 01 січня 2016 року.

Індекс споживчих цін обчислюється Держстатом і не пізніше 10 числа місяця, що настає за звітним, публікується в офіційних періодичних виданнях.

Обчислення індексу споживчих цін для проведення індексації грошових доходів населення провадиться наростаючим підсумком починаючи з березня 2003 року - місяця опублікування Закону України від 06 лютого 2003 року № 491-IV «Про індексацію грошових доходів населення».

Для проведення подальшої індексації грошових доходів населення обчислення індексу споживчих цін починається за місяцем, у якому індекс споживчих цін перевищив поріг індексації, зазначений в абзаці другому цього пункту.

Відповідно до п. 2 Порядку № 1078 індексації підлягають грошові доходи громадян, одержані в гривнях на території України, які не мають разового характеру, в тому числі грошове забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу, посадових осіб митної служби.

Згідно з п. 4 Порядку № 1078 індексації підлягають грошові доходи населення у межах прожиткового мінімуму, встановленого для відповідних соціальних і демографічних груп населення.

У межах прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб, серед іншого індексуються оплата праці (грошове забезпечення).

Частина грошових доходів, яка перевищує прожитковий мінімум, встановлений для відповідних соціальних і демографічних груп населення, індексації не підлягає.

Сума індексації грошових доходів громадян визначається як результат множення грошового доходу, що підлягає індексації, на величину приросту індексу споживчих цін, поділений на 100 відсотків.

П. 5 Порядок № 1078 було передбачено, що у разі підвищення розмірів мінімальної заробітної плати, пенсії, виплат, що здійснюються відповідно до законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування, стипендій, а також у разі зростання грошових доходів населення без перегляду їх мінімальних розмірів місяць, в якому відбулося підвищення, вважається базовим при обчисленні індексу споживчих цін для індексації грошових доходів населення. У базовому місяці значення індексу споживчих цін приймається за 1 або 100 відсотків. Індексація грошових доходів, отриманих громадянами за цей місяць, не провадиться. З наступного місяця здійснюється обчислення наростаючим підсумком індексу споживчих цін для проведення подальшої індексації.

У разі коли підвищення розмірів мінімальних соціальних гарантій, зазначених в абзаці першому цього пункту, не супроводжується зростанням грошових доходів громадян, передбачених п. 2 цього Порядку, грошові доходи індексуються на загальних підставах відповідно до п. п. 1-1 і 4 цього Порядку.

У разі коли грошовий дохід з урахуванням суми підвищення менше суми грошового доходу з урахуванням індексації до його підвищення, у базовому місяці сума загального доходу визначається з таким розрахунком, щоб сума грошового доходу з урахуванням індексації не перевищувала загального доходу до його підвищення.

Місяць, в якому відбувається підвищення грошових доходів працівників у зв'язку із розширенням зони обслуговування, збільшенням обсягу робіт, суміщенням професій (посад), виконанням обов'язків тимчасово відсутнього працівника, оплатою за роботу за сумісництвом на одному підприємстві, в установі, організації, а також за рахунок збільшення розміру премії, не вважається базовим під час обчислення індексу споживчих цін для проведення індексації (у разі, коли не відбувається підвищення тарифної ставки (окладу)).

09 грудня 2015 року Кабінет Міністрів України прийняв постанову № 1013 «Про упорядкування структури заробітної плати, особливості проведення індексації та внесення змін до деяких нормативно-правових актів» (далі – Постанова КМУ № 1013), яка набрала чинності 15 грудня 2015 року.

На підставі п. 3 Постанови КМУ № 1013 внесені зміни до Порядку № 1078.

Зокрема, відповідно до пп. 2 п. 3 Постанови КМУ № 1013 пункт 5 Порядку № 1078 був викладений в такій редакції:

«5. У разі підвищення тарифних ставок (окладів), пенсій або щомісячного довічного грошового утримання, стипендій, виплат, що здійснюються відповідно до законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування, значення індексу споживчих цін у місяці, в якому відбувається підвищення, приймається за 1 або 100 відсотків.

Обчислення індексу споживчих цін для проведення подальшої індексації здійснюється з місяця, наступного за місяцем підвищення зазначених грошових доходів населення.

Сума індексації у місяці підвищення тарифних ставок (окладів), пенсій або щомісячного довічного грошового утримання, стипендій, виплат, що здійснюються відповідно до законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування, не нараховується, якщо розмір підвищення грошового доходу перевищує суму індексації, що склалась у місяці підвищення доходу.

Якщо розмір підвищення грошового доходу не перевищує суму індексації, що склалась у місяці підвищення доходу, сума індексації у цьому місяці визначається з урахуванням розміру підвищення доходу і розраховується як різниця між сумою індексації і розміром підвищення доходу.

У разі зростання заробітної плати за рахунок інших її складових без підвищення тарифних ставок (окладів) сума індексації не зменшується на розмір підвищення заробітної плати. У разі коли відбувається підвищення тарифної ставки (окладу), у місяці підвищення враховуються всі складові заробітної плати, які не мають разового характеру.

До чергового підвищення тарифних ставок (окладів), пенсій або щомісячного довічного грошового утримання, стипендій, виплат, що здійснюються відповідно до законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування, до визначеної суми індексації додається сума індексації, яка складається внаслідок перевищення величини індексу споживчих цін порогу індексації, зазначеного у пункті 1-1 цього Порядку.

Приклади проведення індексації грошових доходів громадян у разі їх підвищення наведено у додатку 4 [...]».

Згідно з п. 6 Постанови КМУ № 1013 ця постанова застосовується з 01 грудня 2015 року.

Аналіз наведених вище правових норм зумовлює такі висновки:

- на підприємства, установи, організації незалежно від форм власності покладається обов'язок проводити індексацію заробітної плати у разі перевищення величини індексом споживчих цін встановленого порогу індексації;

- індексація грошового забезпечення є однією з основних державних гарантій щодо оплати праці (грошового забезпечення). Проведення індексації у зв'язку зі зростанням споживчих цін (інфляцією) є обов'язковою для всіх юридичних осіб – роботодавців, незалежно від форми власності та виду юридичної особи;

- відсутність окремого порядку індексації грошового забезпечення військовослужбовців дає підстави для нарахування індексації грошового забезпечення із застосуванням Порядку № 1078;

- сума індексації грошового забезпечення є складовою частиною грошового забезпечення і відповідно до Закону № 1282 підлягає обов'язковому нарахуванню та виплаті;

- правове регулювання виплати індексації визначає умови (якщо величина індексу споживчих цін перевищила поріг індексації), з настанням яких виникає право на щомісячне отримання суми індексації у структурі заробітної плати (грошового забезпечення) до настання обставин (підвищення тарифних ставок, окладів), за яких виплата розрахованої суми індексації припиняється до повторного настання обставин, які обумовлюють повторне виникнення права на отримання індексації.

Як зазначив Верховний Суд у постановах від 19 червня 2019 року (справа № 825/1987/17), від 20 листопада 2019 року (справа № 620/1892/19), від 05 лютого 2020 року (справа № 825/565/17), індексація грошового забезпечення, як складова грошового забезпечення військовослужбовців, є однією з основних державних гарантій щодо оплати їх праці, а отже підлягає обов'язковому нарахуванню і виплаті.

Крім того, слід зазначити, що Європейський суд з прав людини у рішенні від 08 листопада 2005 року у справі «Кечко проти України» (заява №63134/00) зауважив, що в межах свободи дій держави визначати, які надбавки виплачувати своїм працівникам з державного бюджету. Держава може вводити, призупиняти чи закінчити виплату таких надбавок, вносячи відповідні зміни до законодавства. Однак, якщо чинне правове положення передбачає виплату певних надбавок і дотримано всі вимоги, необхідні для цього, органи державної влади не можуть свідомо відмовляти у цих виплатах, доки відповідні положення є чинними (п. 23). Також Суд не прийняв аргумент Уряду України щодо відсутності бюджетних асигнувань, оскільки органи державної влади не можуть посилатися на відсутність коштів як на причину невиконання своїх зобов'язань.

Враховуючи положення Порядку № 1078, місяць, у якому підвищилось грошове забезпечення з урахуванням виплат, що входять до його складу (посадовий оклад, оклад за військовим званням; щомісячні додаткові види грошового забезпечення (підвищення посадового окладу, надбавки, доплати, винагороди, які мають постійний характер, премія); одноразові додаткові види грошового забезпечення), є базовим. У разі підвищення військовослужбовцю грошового забезпечення, для визначення базового місяця при проведенні індексації здійснюється порівняння суми підвищення грошового забезпечення та суми індексації, що нараховується в місяці збільшення грошового доходу. При проведенні такого порівняння береться грошове забезпечення до підвищення у розрахунку за повний

відпрацьований місяць та величина приросту індексу споживчих цін, на який нараховується індексація. Якщо відбувається підвищення грошового забезпечення на суму меншу, ніж сума індексації, має бути здійснено підвищення грошового забезпечення та додано суму індексації, визначену з урахуванням суми підвищення грошового забезпечення.

При цьому реалізація особою права, що пов'язане з отриманням бюджетних коштів, яке базується на спеціальних, чинних на час виникнення спірних правовідносин, нормативно-правових актах національного законодавства, не може бути поставлена у залежність від бюджетних асигнувань.

Аналогічний правовий висновок міститься в постанові Верховного Суду від 12 грудня 2018 року у справі № 825/874/17.

Отже, позивач має право на індексацію грошового забезпечення в порядку, визначеному Законом № 1282 та Порядком № 1078.

Автомєєнко О.М. звернувся до суду з вимогами визнати протиправною бездіяльність бездіяльність Військової частини А0693 щодо невиплати індексації грошового забезпечення Автомєєнку О.М. за період з 01 грудня 2014 року по 04 липня 2017 року включно із застосуванням місяця для обчислення індексу споживчих цін для розрахунку індексації грошового забезпечення (базового місяця) в період з 01 грудня 2014 року по 04 липня 2017 року – січень 2008 року з урахуванням абз. 4 п. 5 постанови Кабінету Міністрів України від 17 липня 2003 року № 1078.

Перевіряючи правомірність поведінки відповідача 1 у спірних правовідносинах на відповідність критеріям, наведеним у ч. 2 ст. 2 КАС, суд виходить з такого.

Військова частина А0693, заперечуючи проти позовних вимог, покликається на те, що в 2015-2018 роках індексація грошового забезпечення військовослужбовців не проводилась у зв'язку з відсутністю бюджетного фінансування.

На переконання суду, цей аргумент не може бути прийнятий, оскільки органи державної влади не можуть посилалися на відсутність коштів як на причину невиконання своїх зобов'язань; так само органи державної влади не можуть відмовляти особі в поновленні її порушеного права, покликаючись на відсутність відповідного правового регулювання.

Відповідач 1 не спростував належними та допустимими доказами доводи позивача про те, що в період з 01 грудня 2014 року по 05 липня 2017 року він проходив військову службу у Військовій частині А0693, був включений до списків особового складу цієї частини та перебував на всіх видах забезпечення.

Вирішуючи питання щодо наявності підстав для індексації грошового забезпечення позивача за період з 01 грудня 2014 року по 05 липня 2017 року із застосуванням січня 2008 року як базового місяця, суд виходить з такого.

Відповідно до п. 1 постанови Кабінету Міністрів України від 07 листопада 2007 року № 1294 «Про упорядкування структури та умов грошового забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких інших осіб» (далі – Постанова КМУ № 1294) грошове забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу складається з посадового окладу, окладу за військовим (спеціальним) званням, щомісячних (підвищення посадового окладу, надбавки, доплати, винагороди, які мають постійний характер, премії) та одноразових додаткових видів грошового забезпечення.

Перелік одноразових додаткових видів грошового забезпечення військовослужбовців Збройних Сил затверджено Додатком 25 до Постанови КМУ № 1294.

Згідно з абз. 5 п. 5 Порядку № 1078 у разі зростання заробітної плати за рахунок інших її складових без підвищення тарифних ставок (окладів) сума індексації не зменшується на розмір підвищення заробітної плати. У разі коли відбувається підвищення тарифної ставки (окладу), у місяці підвищення враховуються всі складові заробітної плати, які не мають разового характеру.

У свою чергу, схема посадових окладів осіб офіцерського складу Збройних Сил України затверджена Постановою КМУ № 1294, яка набрала чинності з 01 січня 2008 року.

Отже, з набранням чинності Постановою КМУ № 1294 відбулись зміни розміру тарифних ставок (посадових окладів) відповідних категорій військовослужбовців.

Згідно з п. 14 Порядку № 1078 роз'яснення щодо застосування цього Порядку надає Мінсоцполітики.

Відповідно до роз'яснення Мінсоцполітики № 48/о/66-17 від 08 серпня 2017 року зміна розміру доплат, надбавок та премій не впливає на початок обчислення індексації, якщо не підвищується посадовий оклад.

У роз'ясненні Мінсоцполітики № 28/о/66-18 від 18 квітня 2018 року зазначено, що у разі зростання грошового забезпечення за рахунок інших його складових, без підвищення посадового окладу, сума індексації не зменшується на розмір підвищення грошового забезпечення.

Зі змісту роз'яснення Мінсоцполітики № 024-106 від 09 лютого 2005 року слідує, що зміна розміру премії за рахунок фінансових можливостей підприємства не є підставою вважати місяць базовим, при розрахунку індексу для проведення індексації.

У листі Мінсоцполітики від 29 грудня 2017 року № 122/0/66-17 зазначено:

«Отже, якщо посадові оклади військовослужбовців востаннє підвищувалися у січні 2008, то сума індексації, у грудні 2017 становить 4258,75 грн (1762 x 241,7 : 100). У разі, коли посадовий оклад військовослужбовцям встановлювався у лютому 2009 року, сума індексації у грудні 2017 року становить 3087,02 грн. (1762 x 175,2 : 100). Для військовослужбовців, яких було прийнято на військову службу у грудні 2015 року, лютому 2016 року обчислення індексу споживчих цін для проведення індексації має здійснюватися з місяця, наступного за місяцем підвищення посадового окладу за посадою, яку займає військовослужбовець».

Таким чином, визначення базового місяця залежить тільки від зміни розміру тарифної ставки (посадового окладу), яка вперше відбулась у січні 2008 року на підставі Постанови КМУ № 1294, яка набрала чинності 01 січня 2008 року та втратила чинність 01 березня 2018 року згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2017 року № 704.

Підвищення тарифних ставок (окладів) військовослужбовців за період з січня 2008 року по березень 2018 року не відбувалось, що є підставою для встановлення базового місяця для проведення індексації – січень 2008 року.

При цьому, підвищення грошових доходів населення у зв'язку з індексацією здійснюється з першого числа місяця, що настає за місяцем, у якому опубліковано індекс споживчих цін.

Згідно з абз. абз. 4-5 п. 5 Порядку № 1078 якщо розмір підвищення грошового доходу не перевищує суму індексації, що склалась у місяці підвищення доходу, сума індексації у цьому місяці визначається з урахуванням розміру підвищення доходу і розраховується як різниця між сумою індексації і розміром підвищення доходу. У разі зростання заробітної плати за рахунок інших її складових без підвищення тарифних ставок (окладів) сума індексації не зменшується на розмір підвищення заробітної плати. У разі коли відбувається підвищення тарифної ставки (окладу), у місяці підвищення враховуються всі складові заробітної плати, які не мають разового характеру.

Таким чином, Автомеєнко О.М. має право на індексацію його грошового забезпечення із застосуванням січня 2008 року як базового місяця за період з 01 грудня 2015 року по 05 липня 2017 року.

Правові підстави для індексації грошового забезпечення позивача в період з 01 листопада 2014 року по 30 листопада 2015 року із застосуванням січня 2008 року як базового місяця відсутні, оскільки п. 5 Порядку № 1078 в редакції Постанови КМУ № 1013 підлягає застосуванню з 01 грудня 2015 року.

Аналіз положень абз. 3 п. 10-1 Порядку № 1078 в редакції Постанови КМУ № 526 та п. 10-2 Порядку № 1078 в редакції Постанови КМУ № 1013 зумовлює висновок, що до грудня 2015 року обчислення індексу споживчих цін для індексації заробітної плати (грошового забезпечення) новоприйнятих працівників здійснювалося з місяця прийняття працівника на роботу, з грудня 2015 року – з місяця, наступного за місяцем підвищення тарифної ставки

(окладу), за посадою, яку займає працівник.

Отже, за нормами, що були чинними в період з 01 листопада 2014 року по 30 листопада 2015 року, для новоприйнятих працівників (військовослужбовців) обчислення індексу споживчих цін для індексації заробітної плати (грошового забезпечення) здійснювалося з місяця прийняття на роботу (службу).

З огляду на встановлені фактичні обставини та норми права, які регулюють спірні правовідносини, а також виходячи з положень ч. 2 ст. 9 КАС, суд дійшов висновку, що допущена Військовою частиною А0693 бездіяльність, яка полягала у не нарахуванні та невиплаті Автомеєнку О.М. індексації грошового забезпечення в період з 01 листопада 2014 року по 05 липня 2017 року, підлягає визнанню протиправною.

Належним та ефективним способом відновлення порушеного права позивача є покладання на Військову частину А0693 обов'язку нарахувати та виплатити Автомеєнку О.М. індексацію грошового забезпечення за період з 01 листопада 2014 року по 05 липня 2017 року.

Застосування саме такого способу захисту порушеного права відповідає висновку Верховного Суду, наведеному в постанові від 17 вересня 2020 року у справі № 420/1207/19.

У цій справі Верховний Суд підтвердив правильність висновків суду апеляційної інстанції, що здійснення розрахунку суми індексації належить до компетенції відповідача як роботодавця. Завданням адміністративного суду є контроль за легітимністю прийняття рішення, а тому належним способом захисту прав позивача у даному випадку є зобов'язання відповідача нарахувати та виплатити індексацію грошового забезпечення за спірний період, а не стягнення визначеної суми заборгованості.

Враховуючи, що в період з 01 листопада 2014 року по 05 липня 2017 року Військова частина А0693 взагалі не проводила нарахування та виплату Автомеєнку О.М. індексації грошового забезпечення, а розрахунок суми індексації, включаючи визначення базового місяця, належить саме до її компетенції, позовні вимоги в частині стягнення з Військової частини А0693 на користь Автомеєнка О.М. індексації грошового забезпечення за період з 01 грудня 2014 року по 04 липня 2017 року в сумі 74 629,03 грн із застосуванням місяця для обчислення індексу споживчих цін для розрахунку індексації грошового забезпечення (базового місяця) в період з 01 грудня 2014 року по 04 липня 2017 року – січень 2008 року з урахуванням абз. 4 п. 5 постанови Кабінету Міністрів України від 17 липня 2003 року № 1078 не підлягають задоволенню.

Оскільки позивач був зарахований до списків особового складу Військової частини А0693 та на всі види забезпечення, належним відповідачем у справі є саме Військова частина А0693.

Внутрішні механізми фінансування видатків та здійснення платежів, а також розподіл окремих функцій між військовими частинами Збройних Сил України не впливають на визначення належного відповідача у цій справі, а тому у задоволенні позовних вимог до Військової частини А1978 належить відмовити.

Таким чином, позовні вимоги Автомеєнка О.М. підлягають частковому задоволенню.

Щодо дотримання строку звернення до суду.

Спірні правовідносини виникли у зв'язку з невиплатою позивачу індексації грошового забезпечення.

Відповідно ч. 1 ст. 122 КАС позов може бути подано в межах строку звернення до адміністративного суду, встановленого цим Кодексом або іншими законами.

Ч. 2 цієї статті передбачено, що для звернення до адміністративного суду за захистом прав, свобод та інтересів особи встановлюється шестимісячний строк, який, якщо не встановлено інше, обчислюється з дня, коли особа дізналася або повинна була дізнатися про порушення своїх прав, свобод чи інтересів.

Аналіз зазначених норм дає підстави зробити висновок, що шестимісячний строк звернення до суду в адміністративному судочинстві є загальним і застосовується, якщо інше

не встановлено цим Кодексом або іншими законами.

Згідно з ч. 3 ст. 122 КАС для захисту прав, свобод та інтересів особи цим Кодексом та іншими законами можуть встановлюватися інші строки для звернення до адміністративного суду, які, якщо не встановлено інше, обчислюються з дня, коли особа дізналася або повинна була дізнатися про порушення своїх прав, свобод чи інтересів.

Отже, КАС передбачає можливість встановлення цим Кодексом та іншими законами спеціальних строків звернення до адміністративного суду, які мають перевагу в застосуванні порівняно із загальним шестимісячним строком, визначеним у ч. 2 ст. 122 цього Кодексу.

Водночас, у зазначених положеннях КАС відсутні норми, що регулювали б порядок звернення осіб, які перебувають (перебували) на публічній службі, до адміністративного суду у справах про стягнення належної їм заробітної плати у разі порушення законодавства про оплату праці.

Умови проходження більшості видів публічної служби, зокрема й у питаннях щодо оплати праці, регулюються як спеціальним законодавством, так і загальними нормами трудового законодавства, тобто нормами законодавства про працю.

Водночас ч. 1 ст. 233 КЗпП України, яка регулює строки звернення до суду за вирішенням трудових спорів, встановлено норму про те, що працівник може звернутися з заявою про вирішення трудового спору безпосередньо до районного, районного у місті, міського чи міськрайонного суду в тримісячний строк з дня, коли він дізнався або повинен був дізнатися про порушення свого права, а у справах про звільнення - в місячний строк з дня вручення копії наказу про звільнення або з дня видачі трудової книжки.

Отже, право на заробітну плату не обмежується будь-яким строком щодо судового захисту і такий висновок прямо випливає з указаної норми.

Грошове забезпечення підлягає індексації відповідно до закону. Індиксація грошового забезпечення військовослужбовцям здійснюється в порядку та розмірах, установлених законодавством.

П. 2 Порядку № 1078 визначено, що індексації підлягають грошові доходи громадян, одержані в гривнях на території України, які не мають разового характеру, зокрема, грошове забезпечення військовослужбовців.

Ст. 18 Закону України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» від 05 жовтня 2000 року № 2017-III індексацію доходів населення, яка встановлюється задля підтримання достатнього життєвого рівня громадян та купівельної спроможності їх грошових доходів в умовах зростання цін, віднесено до державних соціальних гарантій, що, згідно зі ст. 19 цього Закону, є обов'язковими для всіх підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності.

Аналіз наведених правових норм дає підстави для висновку, що індексація є складовою заробітної плати (додатковою заробітною платою) і у разі порушення законодавства про оплату праці в частині її виплати працівник має право звернутися до суду з позовом про стягнення належної йому індексації заробітної плати без обмеження будь-яким строком, як це передбачено ч. 2 ст. 233 КЗпП України. До того ж на військовослужбовців поширюється дія КЗпП України, в тому числі вказаної статті, у тих випадках, коли спеціальним законодавством не врегульовані особливості щодо строку звернення до суду з позовом про стягнення належного військовослужбовцю суми грошового забезпечення.

Таке правозастосування узгоджується з висновками Верховного Суду, викладеними в постанові від 29 вересня 2021 року у справі № 160/8332/20.

Розподіл судових витрат.

Відповідно до ч. 1 ст. 139 КАС при задоволенні позову сторони, яка не є суб'єктом владних повноважень, всі судові витрати, які підлягають відшкодуванню або оплаті відповідно до положень цього Кодексу, стягуються за рахунок бюджетних асигнувань суб'єкта владних повноважень, що виступав відповідачем у справі, або якщо відповідачем у справі виступала його посадова чи службова особа.

При частковому задоволенні позову судові витрати покладаються на обидві сторони пропорційно до розміру задоволених позовних вимог. При цьому суд не включає до складу судових витрат, які підлягають розподілу між сторонами, витрати суб'єкта владних повноважень на правничу допомогу адвоката та сплату судового збору (ч. 3 ст. 139 КАС).

Докази здійснення сторонами судових витрат суду не надані, а тому судові витрати розподілу не підлягають.

Враховуючи викладене та керуючись ст. ст. 241, 242, 243, 244, 245, 246, 250, 251, 255 Кодексу адміністративного судочинства України, суд

вирішив:

1. Адміністративний позов Автомеєнка Олега Михайловича (РНОКПП: 2863530539, місце проживання: Донецька обл., м. Бахмут, вул. Висоцького, буд. 25, кв. 92) до Військової частини А0693 (ідентифікаційний код: 26615169, місцезнаходження: 84511, Донецька обл., м. Бахмут, вул. Чайковського, буд. 8), Військової частини А1978 (ідентифікаційний код: 08160298, місцезнаходження: 69068, Запорізька обл., м. Запоріжжя, вул. Стефанова, буд. 1) про визнання бездіяльності протиправною та стягнення індексації грошового забезпечення – задовольнити частково.

2. Визнати протиправною бездіяльність Військової частини А0693, яка полягала у не нарахуванні та невиплаті Автомеєнку Олегу Михайловичу індексації грошового забезпечення в період з 01 листопада 2014 року по 05 липня 2017 року.

3. Зобов'язати Військову частину А0693 нарахувати та виплатити Автомеєнку Олегу Михайловичу індексацію грошового забезпечення за період з 01 листопада 2014 року по 05 липня 2017 року.

4. В іншій частині позовних вимог – відмовити.

5. Рішення суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги всіма учасниками справи, якщо апеляційну скаргу не було подано.

У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після повернення апеляційної скарги, відмови у відкритті чи закриття апеляційного провадження або прийняття постанови судом апеляційної інстанції за наслідками апеляційного перегляду.

6. Рішення може бути оскаржено в апеляційному порядку шляхом подання апеляційної скарги до Першого апеляційного адміністративного суду протягом тридцяти днів з дня складення повного судового рішення.

7. Повне судове рішення складено 30 травня 2022 року.

Суддя

Т.О. Кравченко

